

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDE 2 °C SICAKLIK ARTIŞ HEDEFİNİ CANLI TUTMAK İÇİN ENERJİ POLİTİKALARI

Doç. Dr. Murat HARDALAÇ*

UZUN VADELİ KAZANÇ İÇİN KISA VADELİ EYLEM PLANLARI

Uluslararası iklim değişikliği müzakerelerinde ortaya çıkan gerçeklerden biri de küresel ekonominin zayıflaması ve düşük karbonlu ekonomi yatırımlarının güven kaybetmesiyle 2 °C sıcaklık artış hedefini canlı tutma geçerliliğinin tehdit edilmeye başlanmasıdır.

2 °C lik hedef kapısını açık tutmak için ülkeler kendi şartlarına göre eylem planları yaparak mevcut teknolojiler ile ekonomik gelişmenin sağlanması ve 2020 yılına kadar elektrikten kaynaklanan seragazi emisyonlarının azalmasına katkıda bulunabilir.

Bunu gerçekleştirmek için enerji verimliliğinde ölçme işlemlerinin gerçekleştirilmesi, verimsiz fosil yakıtlı enerji santrallerinin kurulmasının ve kullanılmasının sınırlandırılması veya verimliliği artırmak için iyileştirme çalışmalarının yapılması, petrol ve gaz üretimlerinde atmosfere bırakılan metan gazının (CH₄) azaltılması ve fosil yakıtlarda sübvansiyonların sınırlandırılması olmak üzere dört senaryoya öncelik tanınabilir.

Enerji üretimi ile ilgili olarak CO₂ ve CH₄ emisyonları, 2010 yılında 33,3 Gt iken 2020 yılında 34,9 Gt miktarına artma eğilimindedir. 2 °C lik hedefi yakalamak için gerekli olan azaltımın %80'ine ulaşıldığı takdirde 2020 yılındaki emisyonların 3,1 Gt daha az olması öngörülmektedir.

Küresel olarak; enerji verimliliğinden %49, verimi düşük olan kömür yakıtlı enerji santrallerinin iyileştirme çalışmalarıyla %21, petrol

ve gaz üretimi yapan tesislerden atmosfere salınan metan gazının azaltılmasından %18, fosil yakıtların sübvansiyonlarından indirim yapılması ile %12'lik bir oranda emisyon tasarrufu sağlanabilir.

2020 yılında yenilenebilir enerji payının %27'ye çıkarılması için destek mekanizmalarının harekete geçirilmesi gibi yapılacak olan faaliyetler ile hedefe ulaşılabilir.

Yukarıda belirtilen eylemlere ek olarak bölgesel olarak hava kirliliğinin azaltılması, ekonomik gelişmenin sağlanması ve arz güvenliğinin artırılması iklim değişikliği politikaları kapsamında bulunmaktadır.

2020 yılına kadar eylem planlarını hayata geçirmek için yapılacak olan ek yatırımların finansmanı petrole harcanan faturalarda yapılacak olan tasarruflarla dengelenebilir.

Söz konusu dört eylem planının uygulanması sonucunda, ekonominin kademeli olarak yön değiştirmesi petrol, gaz ve elektrik üretimi yapan sektörler dahil olmak üzere bazı sektörlerde çeşitli kayıplara sebep olacağı gibi diğer sektörler için kazanç olabilir.

Bu senaryolar uluslararası iklim değişikliği müzakerelerinin devam etmesini sağlamak, atmosfere salınan fazla miktarındaki CO₂ miktarından kaçınmak ve 2 °C lik hedefi muhafaza etmek için kıymetli olan zamanı satın almak olarak kabul edilebilir.

Fakat uzun vadede 2 °C lik sıcaklık artışı- nı sınırlamada yetersiz kalabilir. 2020 yılından sonra da azaltımı sürdürmek için uzun vadeli yatırımlara, temiz enerji piyasasına, düşük karbon teknolojilerinin hizmete sokulmasına ve küresel olarak karbon piyasası gibi gelişmelere ihtiyaç vardır.

Kaynak : IEA Redrawing The Energy-Climat Map

* Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Enerji ve Çevre Yönetimi Daire Başkanlığı, Ankara.